GAZETA KRAKOWSKA

Nro 27.

Z KRAKOWA DNIA 5 KWIETNIA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 28 Marca.

W dniu wczorayszym rozpoczął się pierwszy Seym Królestwa Polskiego od szczęśliwego odrodzenia tegoż Królestwa, wedle ogłoszonego pierwey Programmatu. Odkładaiąc opis pierwszego posiedzenia do następney Gazety, pośpieszamy z umieszczeniem Mowy Nayiaś. Króla, którą miał przy rozpoczęciu Seymu z Tronu do obu Izb połączonych, iako też Mowy JW. Ministra spraw wewnętrznych, wystawiaiącey obraz kraiu i działań Rządowych.

M O W A
Nayiaśnieyszego CESARZA i KROLA
Miana przy Otwarciu Seymu Królestwa Polskiego.

Reprezentanci Królestwa Polskiego!

Spełniaią się wasze nadzieie i moie życzenia. Lud który powołani iesteście reprezentować, używa nakoniec bytu narodowego, pod rękoymią ustaw, które czas do doyrzałości doprowadził i zatwierdził.

Nayszczersze zapomnienie przeszłości, mogło iedynie bydź powodem do waszego odrodzenia. Było one nieodzownie postanowienem w mey myśli, skorom mógł polegać na sposobach iego uiszczenia.

Troskliwy o sławę moiey oyczyzny, chciałem teyże nową chwałę przydać. Jakoż Rossyia po srogiey woynie, oddaiąc podług nauki Chrześciiańskiey dobre za złe, wyciągnęła ku wam braterskie ręce i z pomiędzy wszystkich korzyści, które iey dawało zwycięztwo, przeniosła iedynie zaszczyt wzniesienia i przywrócenia narodu walecznego i godnego szacunku.

Przykładaiąc się do takiego dzieła, posłuszny byłem wewnętrznemu przekonaniu silnie popieranemu przez świeże wypadki.

Dopełniłem obowiązku, który mi iedynie toż przekonanie przepisywało, a który się tém droższym stawał dla moiego serca.

Organizacyia trwaiąca w Waszym kraiu, dozwalała niezwłocznego ustanowienia tey, iaką wam nadałem w prowadzaiąc w wykonanie prawidła ustaw liberalnych, które nie przestawały nigdy zaymować całey mey troskliwości, a których spodziewam się przy pomocy Boskiey rozciągnąć wpływ zbawienny na wszystkie krainy, iakie od Opatrzności mey pieczy

są poruczone.

Podaliście mi przeto sposobność okazania mey Oyczyznie tego, co dla niey oddawna gotuię i co otrzyma, skoro zarody tak ważnego dzieła będą mogły dosiągnąć potrzebnego rozwinięcia.

Polacy! Odstąpiwszy od zgubnych uprzedzeń, które Wam tyle zadały ciosów, do was iuż należy ustalić wasze odrodzenie. Jest one nierozerwanie połączone z przeznaczeniem Rossyi. Wszystkie wasze usiłowania dążyć powinny ku ściśnieniu tego zbawiennego i opiekuńczego związku.

Wskrzeszenie wasze iest opisane w uroczystych przymierzach; uświęca ie ustawa Konstytucyyna. Nienaruszalność tych umów zewnętrznych i tego kardynalnego prawa, zapewnia odtąd Polsce zaszczytny między narodami Europeyskiemi stopień: do którego drogiego celu tak długo na prożno dążyła pośrod naysroższych doświadczeń.

Otwiera się zawod prac waszych. Minister Spraw wewnętrznych wystawi wam teraźnieyszy stan administracyi Królestwa. Będziecie uwiadomieni o proiektach do praw, które maią stać się przedmiotem waszych narad. Maią one na celu coraz dalsze ulepszenia.

Prawo podatkowe wymaga ieszcze wiadomości, które tylko czas i sprawiedliwe oszacowanie waszey możności zdołaią dostarczyć Rządowi. Porządek Konstytucyyny iest stosowany z kolei do wszystkich części administracyi. Sądownictwo będzie niebawnie urządzone. Proiekta do prawodawstwa cywilnego i karnego będą wam podane. Miło mi iest wnosić, iż zastanawiaiąc się nad niemi z doyrzałą uwagą, udziałacie prawa maiące zaręczać dobra naydroższe: bezpieczeństwo waszych osób i własności, iako też swobodność zdań waszych.

Niemogąc ciągle z wami przemieszkiwać, zostawiłem wam Brata mego, poufałego przyiaciela i nieodstępnego od naymłodszych lat towarzysza. Poruczyłem mu wasze woysko. Swiadomy moich chęci i moiey troskliwości ku wam, przywiązał się do własnego dzieła. Za iego to staraniem woysko to, iuż w tak sławne pamiątki i w przymioty woienne bogate, zamogło się ieszcze od czasu, iak się on na czele iego znayduie, w nawyknienie do porządku i sforności, które się tylko w ciągu pokoiu nabywa, i usposabia żołnierza do właściwego mu powołania.

Jeden z nayszanownieyszych weteranów waszych, iest moim zastępcą między wami. Osiwiały pod waszemi chorągwiami, stale dzielący wasze powodzenia i klęski, nie przestawał dawać dowodów swego poświęcenia dla Oyczyzny. Doświadczenie zupełnie wybor móy usprawiedliwiło.

Mimo moich usiłowań, może wszystkie dolegliwości, które was uciskały, ieszcze nie są zatarte. Taka iest przyrodzona rzeczy koley. Dobro zwolna tylko może bydź zdziałanem, a doskonałość iest niedostępną dla słabości ludzkiey.

Reprezentanci Królestwa Polskiego! Wznieście się do wysokości waszego powołania. Wezwani iesteście do dania znakomitego przykładu Europie, wzrok swóy na was zwracaiącey. Dowiedźcie współczesnym, iż te ustawy liberalne, których na zawsze święte prawidła usiłowano pomieszać z przewrotnemi naukami iakie za naszych czasów budowie towarzyskiey okropnym upadkiem zagroziły, nie są nie-

bezpiecznem omamieniem; ale że dobrą wiarą wykonane, i czystemi zamiarami ku celowi zachowawczemu i pożytecznemu dla ludzkości kierowane, godzą się zupełnie z porządkiem, i wspolnie zrządzaią prawdziwą pomyślność narodów.

Tę wielką i zbawienną prawdę, w skutku okazać wam pozostaie. Niech tedy zgoda i iedność przewodniczą waszemu zgromadzeniu. Niech powaga, spokoyność i umiarkowanie, znamionuią wasze obrady.

Powodowani iedynie miłością oyczyzny, celuycie czystością zdań waszych. Niech będą niezawisłe od żadnych osobistych i wyłącznych względów. — Wyrażaycie ie z prostotą i prawością, zrzekaiąc się złudzeń, które nayczęściey zręcznemu mowy ułożeniu towarzyszą. Niech nakoniec uczucie braterskiey przyiaźni, które nam wszystkim przepisuie Boski Prawodawca, nigdy was nie odstępuie.

Tym to sposobem zgromadzenie wasze uzyska sobie głośne kraiu zalety, i ten powszechny szacunek, iaki podobne zebrania nakazywać powinny w tenczas, kiedy Reprezentanci wolnego narodu nie przeistaczaią dostoynego powołania swego.

Pierwsi Urzędnicy kraiu! Senatorowie, Posłowie, Deputowani! Wyraziłem wam myśl moią, wskazałem wam wasze obowiązki.

Skutki prac waszych w tem pierwszem zgromadzeniu, nauczą mnie, czego w przyszłości oyczyzna może oczekiwać po waszem dla niey poświęceniu się, iako też po waszych dobrych ku mnie uczuciach, i czyli, wierny moim przedsięwzięciom, będę mógł daley rozszerzyć to, co iuż dla was uczyniłem?

Nieśmy dzięki Temu, który Sam posiada moc oświecenia Panuiących, bratania ludów, tudzież zlewania na nich darów miłości i pokoiu.

Wzywaymy Go, aby pobłogosławił dziełu naszemu, i uwieńczył ie pomyślnością.

M O W A

JW. Mostowskiego, Ministra Spraw Wewnętrznych i Policyi, miana na pierwszey Sessyi Seymowey w Izbach złączonych d. 27 Marca 1818.

NAYIAŚNIEYSZY KRÓLU!

Szanowny Senacie! Przezacna Izbo Poselska!

Pokoy powszechny nastąpił po długich i niszczących wstrząśnieniach. Trwałość iego zaręczaią przymierza i własne dobro potężnych Mocarzy; a mianowicie sposób myślenia Tego, którym przeznaczenie w prześladowaniu Polaków nakoniec znużone, ich obdarzyło. Jeżeli gdzie ieszcze pozostały iakie żądze zawiedzioney chciwości, ta zmordowana i przerażona pamiętnym upadkiem, kryie się przed czuwaiącą bacznością i uznaie zapewne niebezpieczeństwo zuchwałych zamiarów.

Wszędzie Królowie i narody zaymuią się wyszukiwaniem udoskonaleń, któreby zdołały nadać ludziom w społeczeństwie skoiarzonym, ile można naywięcey spokoyności i szczęścia; spodziewać się należy, iż te śledzenia kierowane przez gorliwość, którą miarkuie rozwaga, nie będą bez użytku.

Lecz ileż Opatrzności nie winniśmy dzięków! my, co rzuceni pośród burzy, z odwagą tylko i słabością naszą; padłszy pierwszą nierównych walek ofiarą; gdy iuż godzina naszey zagłady wybiła, gdy oczekiwaliśmy zemsty i mogliśmy obawiać się zniewagi; w tey właśnie chwili zwątpienia, zdołaliśmy nagle znaleść opiekę i wsparcie u zwycięzkiego Monarchy; a skutkiem Iego przychylności i wytrwałego usiłowania, odzyskać oyczyznę, prawa i niepodległość naszę.

Stan przeszły.

Xięztwo Warszawskie za przymusze-

nem oddaleniem się Rządu swego, zostało było w stanie opuszczenia i niedostatku, które tem mocniey czuć się dawały, gdy zbliżanie woysk Rossyi wzmagało między mieszkańcami obawy wypływaiące z rodzaiu woyny, iaką z tém Cesarstwem toczono. Wtenczas, troskliwość Nayiaśn: Pana, pragnąc uspokoić zatrwożone umysły, dała pochop do odezwy Xięcia Marszałka Kutuzowa z dnia 8 Stycznia 1813 roku, w którey bezpieczeństwo własności i osób zaręczono mieszkańcom i urzędnikom Xięztwa; wezwano tych ostatnich do ciągłego sprawowania swych obowiązków, nakazano różnym dowódzcom woysk Rossyyskich nietylko szanować władze kraiowe, ale dawać im wsparcie w potrzebie. Tym sposobem porządek przywrócony został w Departamentach, a mieszkańcy ich mogli iuż bezpiecznie dostrzegać łagodnego obchodzenia się z niemi i ich urzędnikami; umiarkowania i względów, iakie miano dla ich położenia i stosunków z Królem JMcią Saskim; zapobiegania, ażeby woyska Rossyyskie długo w kraiu nie zatrzymywały się, i ażeby ich ile można naymniey przechodziło przez stolicę, która naybardziey w ostatnich ucierpiała była zdarzeniach; nakoniec przykładnego sprawowania się i surowey tych woysk karności, przy pierwszym ich weyściu do Warszawy.

Jednakże władze departamentowe lubo do dawney zwrócone czynności, nie mogły działać iednostaynie, dla braku rządu centralnego. Naywyższa zatém Rada tymczasowa ustanowioną została, a Polacy znani z cnot obywatelskich i ze stałego ku ziemi oyczystey przywiązania, uyrzeli się do składu iey powołanemi. Prawidła tey Radzie przepisane wskazały pierwszą rękoymią tych zamiarów, których tworem były. Odezwy iey z dni 3 i 5 Kwietnia 1813 r. oznaymiły mieszkańcom Xięztwa, iż władza nowo ustanowiona daleka od nadweręźania ustaw i przepisów zaprowadzonych; daleka od usuwania urzędników kraiowych, dla zastąpienia ich cudzoziemcami; przedsięwzięła zachować to wszystko, co dawniey istniało, utrzymać na urzędach nietylko tych, których w ich piastowaniu zastano, ale dozwolić powrotu do nich, tym nawet, którzy się oddalili; zapewniła, że żadne prześladowanie, żadna gwałtowność, żaden czyn samowolny, żadne pociąganie kogożkolwiek, mieysca mieć nie będzie; wszystkie te przyrzeczenia wiernie dotrzymane zostały.

Zarówno niepotrzebném i bolesném byłoby wznawiać tu w pamięci, ów smutny stan zupełnego wycieńczenia, nędzy i wyludnienia, do iakiego kray nasz był wtedy przywiedziony, przez te ciągłe ofiary, któremi przyczyniać mu się kazano do odległych i niszczących woien; zaspokaiać potrzeby woysk niezliczonych, iakiemi był obarczony; utrzymywać się na stopniu woiennym siły iego nad wszelką miarę przewyższaiącym; przez długi pomor w miastach i po wsiach, wszczęty skutkiem zarazy i chorób, które nieprzezornem zakładaniem i wywożeniem szpitalów woyskowych rozszerzyły się po kraiu. Chcąc ulżyć tylu klęskom, Rada Naywyższa, stosownie do prawideł iey służących, ustanowiła przy sobie komitet środkowy złożony z członków Rad wszystkich departamentów, które tym sposobem powołanemi się widziały do przekładania cierpień i żądań narodu. Za ich zdaniem kray został w sól opatrzony, dozwolono wprowadzać towary zagraniczne i handel zewnętrzny ożywiono; dostarczanie dla żołnierzy mięsa i wódki zniesiono, woysko odwodowe opatrzyć kazano żywnością sprowadzać się mianą z Rossyi; Intendentom jeneralnym zabroniono wszelkich rekwizycyy po departamentach, bądź w płodach ziemi, bądź w piniądzach; wybieranie zaległych podatków do 1 Czerwca 1813 zawieszono, a w krótce potem Ukaz Cesarski wydany w Troyes 1 Lutego 1814 zniósł pobory czopowego wieyskiego, patentów, opłaty osobistey, które razem według podania Rady Naywyższey wynosiły około 8 milionów złotych. W krótce N. Pan raczył w czasie przeiazdu swego przez Puławy, uwolnić mieszkańców Xięztwa od podwoionego podymnego: chcąc nadto dźwignąć rolnictwo zgnębione dostarczaniem bydła zaprzęgowego na różne potrzeby i przewozy woyskowe, nakazał rozdać i podzielić między rolników około 5,000 koni pozostałych u armii Jego po rozwiązaniu milicyi Rossyyskiey.

Woysko Xięztwa Warszawskiego w równie niefortunnym znaydowało się stanie. Waleczni iego rycerze po większey części byli ieńcami woiennemi. Nayiaśn: Pan zaszczycił ich szczególną opieką: wszystkich

obdarzone wolnością i sposobami do powrócenia w progi oyczyste. Tak, w tey samey chwili, w którey woysko Polskie uyrzało się zupełnie od szczęścia odstąpionem, względy szczątkom iego okazywane, dowodziły szacunku, iaki miano dla męztwa w niedoli: a znacznie przed ostatniem rozstrzygnieniem losu Xięztwa Warsz:, zachowano iuż temu woysku własny skład, płacę, stopnie i oznaki honorowe: stało się przedmiotem szczególney staranności Nayiaśn: Pana, i Jego dostoynego Brata, którego miało zaszczyt za Wodza naczelnego otrzymać.

W całym ciągu układów na Kongressie Wiedeńskim, równie przewlokłych, iak zawikłanych mnóstwem i ważnością rzeczy, które pogodzić i uporządkować należało; sprawa Polski nigdy z oczu spuszczona niebyła. Wytrwałosci i przychylnym zamiarom Nayiaś: Pana iedynie winnismy to, co tam w korzyści dla nas otrzymano, a co z wielu miar, przechodzi nadzieie iakie sobie z razu rościć mogliśmy.

Kiedy Europa znowu uzbroiła się do walki, którey tak rychłego rozstrzygnienia nie można było przewidzieć, Nayiaś: Pan iuż w ówczas będąc prawym Panem Królestwa Polskiego, rozciągnął baczną Swą względnosc, tak dalece, iż kray nasz i woysko iego od wszelkiego przyłożenia się do tey nowey wyprawy uwolnił. Zostawszy Królem Polskim naprzód zwrócił staranie ku utworzeniu Rządu tymczasowego z Jego Namiestników złożonego. Taż przychylna troskliwość, która przewodniczyła wyborowi członków Rady naywyższey, kierowała zarówno wybraniem członków Rządu tymczasowego. Wszyscy prawie dawnieysi urzędnicy, ci nawet, którzy nie korzystali z oznaczonego czasu do powrotu, na nowo przywołani zostali. Wszelkie trwaiące ustawy zachowano; i nim nowa Konstytucyia, maiąca dać więk za rozciągłość wolności narodowey, mogła bydź ogłoszona, określono tymczasowie iey zasady, zaręczaiące iuż wysokie swobody, pod których opieką przyszłośc nasza ubezpieczona bydź miała, i które w ówczas zaraz Rządowi wskazane zostały, iako niezmienne prawidła w wykonywaniu władzy iemu powierzoney.

Stan obecny.

Po zagoieniu tym sposobem wielu ran, i dozwoliwszy nam powzięcia nowych nadziei, Nayiaś: Pan raczył się ukazać osobiście w swoiey stolicy wdzięcznemu narodowi, i obdarzyć go d. 15 Listopada 1815 r. tą kartą Konstytucyyną Królestwa Polskiego, która odtąd ma losom naszym przewodzić; a którey wyższość nad Statutem konstytucyynym Xięztwa Warszaw:, zarówno iest widoczna pod względem narodowości i ogólnego zapewnienia wolności osób, sumnienia i opinii; bezpieczeństwa własności; opieki szczególney przyznaney wyznaniu katolickiemu bez ubliżenia prawom innych wyznań; swobód reprezentancyi narodowey, działań właściwych seymowi i sądownictwu, którego członki częścią dożywotne, częścią obieralne, z powodu swych mniemań i czynności, nie podlegaią żadnemu wpływowi Rządu.

Niektore szczegóły tey Konstytucyi w krótkości tu wystawione, dowiodą, ile uzupełniła mieysć zaniedbanych lub umyślnie pomienionych w Statucie Xięztwa Warszawskiego. Przywraca ona Królestwu Polskiemu pewnieysza i spokoynieyszą bytność, przywięzuiąc ie do przeznaczeń potężnego Mocarstwa. Oznacza, a tem samem określa sposób i prawidła sprawowania władzy naywyższey. Zaręcza wolność druku, i bezpieczeństwo osób gruntownie zastrzega. Dozwala każdemu Polakowi przenosić się dowolnie z osobą i maiątkiem swoim. Wszelka własność iakiegokolwiek bądź nazwiska i rodzaiu za świętą i nietykalną iest uznana, niczyia władza pod żadnym pozorem naruszać iey nie może, a nachodzący cudzą własnośé za gwałciciela bezpieczeństwa publicznego uważany będzie. Urzędy Prezesów Sądów pierwszey Instancyi, Kommissyy Woiewódzkich i Trybunałów appellacyynych, członków Rad Woiewódzkich, Posłów i Deputowanych na Seym, iako też Senatorskie, nie mogą bydź powierzane iak tylko właścicielom gruntowym. Każdy cudzoziemiec skoro się wylegitymuie, używać będzie zarówno z innemi mieszkańcami opieki praw i korzyści przez nie zaręczonych: będzie mógł równie iak oni nabywać własności gruntowych w kraiu, mieszkać w nim, wyyść i powrócić do niego. Następcy Nayiaś: Pana na Tron Polski powinni się koronować iako Królowie w stolicy, i wykonać przysięgę, iż ustawę konstytucyyną zachowaia. Wszelkie rozkazy i postanowienia Króla będą zaświadczone podpisem Ministra naczelnika

Wydziału, który iest odpowiedzialnym za wszystko, coby te rozkazy lub postanowienia, przeciwnego Konstytucyi i prawom w sobie zawierały. Przepisy o Rejencyi daią udział Polakom w wyborze członków ią składać maiących; obowiązuią ich do przysięgi, tudzież do ścisłey z osób i maiątku odpowiedzialności. Postanowienia Rady Stanu oddaiące pod sąd Urzędników, także względem spraw jurysdykcyynych, maią bydź wykonywane natychmiast i nie ulegaią zatwierdzeniu Monarchy lub Namiestnika. Posiedzenie Seymowe trwa dni 30; pod Statutem trwało tylko dni 15. Bezpieczeństwo osób Seymowych iest zastrzeżone. Attrybucyie Seymu większą rozciagłość maią niż pod Statutem Xięztwa, przez nadanie mu mocy naradzania się nad proiektami do praw administracyynych, tudzież tyczącemi się umiarkowania lub zmiany w attrybucyiach władz i urzędów konstytucyynych, przyymowania żądań, przełożeń i odwoływań się Posłów i Deputowanych, przesyłania ich do Panuiącego przez Radę Stanu i roztrząsania zatem proiektów do praw, iakieby z powodu tych zaskarzeń wyniknęły: przydana iest Seymowi Kommissyia do praw organicznych i administracyynych, którey mu pod Statutem Xięztwa nie dostawało. Wolno iest członkom seymowym przymawiać się i wyrażać żądania narodowe. Członki Rady Stanu mieć nie będą prawa do głosowania na Seymie, ieżli nie są Senatorami, Posłami lub Deputowanemi. Izba Poselska zaskarżyć może Ministrów, Radców Stanu, Referendarzów wykraczaiących w urzędzie, a Senat stanowi względem ich oddania pod sąd. Budżet skarbowy ustaie po upłynieniu lat czterech, ieżeliby Seym w tym czasu przeciągu nie był zwołany; Senat na każde mieysce w nim wakuiące, za pośrednictwem Namiestnika po dwóch kandydatów Królowi podaie. Nikt nie może bydź kandydatem na urząd Senatora lub Posła, kto nie ma wieku i nie opłaca podatku przepisanego. Gdyby Król Seym rozwiązał, nowe wybory Posłów i Deputowanych w przeciągu dwóch miesięcy nakazać winien. Na Seymikach i Zgromadzeniach Gminnych wybierane są członki Rad Woiewódzkich bez dalszego Monarchy zatwierdzenia, i układana iest lista kandydatów na urzędy administracyyne. Attrybucyie Rad Woiewódzkich są rozszerzone w tem, że wybieraią Sędziów do dwóch pierwszych instancyi, tudzież, że do nich należy układanie i oczyszczanie listy kandydatów na urzędy administracyyne. Liczba Trybunałów pierwszey Instancyi i appellacyynych iest powiększona. Trybunał Naywyższy składa się w części z Senatorów. Sąd Seymowy złożony iest ze wszystkich członków Senatu, do stanowienia w sprawach o zbrodnie Stanu i o przestępstwa wyższych urzędników. Panuiący siłę zbroyną oznacza w stosunku dochodów na budżecie umieszczonych. Dochody Króla składaią się tylko z dóbr korony, z pałacu Królewskiego i Saskiego w Warszawie: statut Xięztwa Warsz.: wydzielał nadto Panuiącemu półczwarta miliona złotych gotowizną corocznie ze skarbu publicznego opłacać się mianych. Kara konfiskaty iest na zawsze zniesiona. Statuta organiczne, tudzież prawa cywilne i kryminalne nie mogą bydź umiarkowane lub zmienione, iak tylko przez Panuiącego wraz z obiedwiema Izbami Seymowemi.

Tak więc kiedy zwycięzkie w ostatniey walce Europeyskiey narody, śledzą ieszcze wraz z naczelnikami swemi, iakiby skład i iakie zasady rządowe naydogodniey dobru ich odpowiadały; Opatrzność chciała, ażebyśmy, lubo słabi i zawojowani, przecież iedni z pierwszych i iuż od dwóch lat, kosztowali dobrodzieystwa tey Konstytucyi, która tyle ile położenie nasze dozwala, przepisy nayrozsądnieyszey swobody z ważnemi przestrogami czasów spoione, w sobie zawiera. Jeżeli, statecznie uszanowaniem i miłością naszą otoczona, ta karta będzie wykonywaną tak wiernie, iak tego iey Twórca pragnie; ieżeli ią prześlemy nie tkniętą i czystą do potomności naszey; żadne towarzystwo od bezrządu i samowolności lepiey ochronione, żaden naród mieć więcey powodów do szczęścia nie będzie. Takie iest życzenie i wola Tego, który naszą ustawę zasadną przepisał.

Wielki ten przykład dany od iednego z naypotężnieyszych Mocarzy, nieodzownie dowodzi, że zwycięztwo, nie oswobodziło, ale rzeczywiście obaliło Tyraniią, i że Władza oświecona, sama iuż w prowadza lub wznawia panowanie rozumu,

praw i wolności. Tak iest, wolności! którey nazwisko obiiało się tylokrotnie o tego gmachu sklepienia; która zbyt często splątana z rozwiązłością, konaiąca poźniey pod brzemieniem soiuszów i pod bezrządu ciosami, dzisiay między nas powraca, sprzymierzona z doświadczeniem i nieszczęściem, odżywaiąca i przywrócona na niezmienney podstawie porządku i sprawiedliwości, przez tegoż samego wspaniałego Zwycięzcę, przeciw któremu, usiłowano obłąkać bezsilną naszę odwagę! Będziemy godni darów Jego, zdołamy ie ocenić: i pierwsze narady odrodzoney oyczyzny naszey, przekonaią Królow, iż prawidła Rządu reprezentacyynego, są naygruntownieysza ich władzy rękoymią; a narody, że skutkiem tychże prawideł przepisanych od Karty naszey i od Statutów organicznych ią rozwiiaiących, będzie spokoyność ogólna bez ostygłości, posłuszeństwo bez upodlenia i wolność bez nadużycia.

Wyznania Religiyne i oświecenie powszechne.

Idąc tak dobrze oznaczonym torem, wszystkie Kommissyie Rządowe dopełniały gorliwie obowiązków na nie włożonych. Kommissyia wyznań Religiynych i Oświecenia pragnąc utwierdzić organizacyią Duchowieństwa Polskiego Katolickiego na zasadach pewnych, a zastosowanych do dobra Religii, potrzeb kraiowych i dogodności mieyscowych; przedstawiła rozmaite rozporządzenia, z powodu których Nayiaśnieyszy Pan polecił rozpoczęcie układów z dworem Rzymskim: te wogólności pomyślnego wypadku spodziewać się każą. Z resztą Rząd dał baczność, aby Duchowieństwo wszelkich wyznań w zupełnem używaniu praw i dochodów swoich zachowane było. Tak, Dekret o dziesięcinach zapewnia Duchowieństwu Katolickiemu dochód niezmienny, oswobadzaiąc go od tego wszystkiego, czem dotąd stawał się nienawistnym, uciążliwym i szkodzącym rolnictwu. Założenie i uposażenie Seminaryiów wykazuą troskliwość Rządu dla przysposobienia Duchownych, wysokiego swego powołania godnych.

Nowy skład nauczania ogólnego otrzymał pożądane uzupełnienie w otwarciu Uniwersytetu, biblioteki i rozmaitych zbiorów. A szczególniey wiele zależy na upowszechnieniu oświecenia pospolitego, przynaymniey w pierwszych iego zasadach. Rząd przekonał się, że wszystkie prawie u nas zbrodnie popełniane są w skutku opiłości; a trzeba iuż ludowi doyść do pewnego stopnia oświecenia, aby się dowiedział i przekonał, iż opilstwo iest haniebną wadą. Klassy więc mniey maiętne znaydą łatwość do nauki stosowney z ich powołaniem, przez rozmnożenie szkół pierwotnych, tudzież zaprowadzenie w Warszawie i w Lublinie szkoły podług sposobu wzaiemnego nauczania, którego skoro rozszerzenie w następnych latach iest zamierzone. Wysłano kosztem rządowym uczniów do instytutów w Hofwyl i Möglin, aby ci za powrotem do oyczyzny byli zdolni podobnež w niey utworzyć zakłady; zaprowadzono poprzednicze examina wkładaiące na tych wszystkich, którzy się służbie publiczney poświęcaią, obowiązek nabycia potrzebnych wiadomości i nauk przystosowanych do każdego powołania.

Sprawiedliwość.

Niepodległość sądownictwa uroczyście przez Nayiaśnieyszego Pana iako rękoymia bezpieczeństwa osób i własności zaręczona, szanowaną i utrzymaną była.

Prawa istnące, świątobliwie zachowano i żadney w nich zmiany niedopuszczono.

W prawdzie, Dekretem Nayiaśnieyszego Pana niektóre zmiany nieodbicie wymagane w uchwałach Króla Jmci Saskiego tyczących się Moratoryium czyli zawieszenia wypłaty kapitałów, przepisane zostały; lecz tenże dekret zachował wyraźnie pierwszemu Seymowi prawo ostatecznego stanowienia w tym przedmiocie.

Nowa organizacyia sądownictwa stosowna do prawideł Konstytucyią przepisanych, i do potrzeb kraiowych, przedstawiona będzie N. Panu do potwierdzenia.

Sprawy Wewnętrzne i Policyia.

Liczne prace uskutecznione w ciągu dwóch lat ostatnich przez rozmaite wydziały administracyi wewnętrzney, nader zwięźle tylko tu wystawione bydź mogą. Lecz zdanie sprawy od Rady Stanu Królowi, przesłane Senatowi, a Seymowi złożone, wyszczególni iak taż administracyia

zatrudnić się zarazem musiała wprowadzeniem i urządzeniem nowych władz konstytucyynych, określeniem ich obrębów i powinności; przygotowaniem wszelkich czynności do wyborów Seymików i Seymu; ułożeniem nowego spisu obieraiących; zaciągiem 11,000 rekrutów; powściągnieniem zbiegostwa; ulżeniem właścicielom domów przez przysposobienie koszar i staien; wyiaśnieniem rachunków z liczaych magazynów; rozłożeniem i pobieraniem w pieniądzach zsypki zbożowey na utrzymanie woyska przez Seym 1811 roku uchwaloney; a która w roku zeszłym wyżey 7,500,000 złotych przyniosła; likwidacyią i sprawdzeniem pretensyi obywatelów do rządów obcych; nakoniec wielu innemi szczegółami, które odwracały uwagę i wstrzymywały bieg zwyczayny administracyi ogólney.

Jeźli iednak stan w iakim przy zaprowadzeniu Rządu konstytucyynego kray się znaydował, z położeniem iego obecnym porównamy; będzie sobie mógł rząd pochlebiać, iż stateczne usiłowania iego nie zostały bez iakożkolwiek pomyślnych skutków.

Klęskami woiennemi ludność Królestwa (od roku 1810 zmnieyszona została z 3,300,000 do około 2,600,000 dusz. Wzrost iey prędki w ciągu dwóch lat upłynionych, był żywo zachęconym przez bezpieczeństwo zaręczone osobom i własnościom; przez rozporządzenia dekretu o zaciągach, stanowiącego dla klass potrzebnych lub użytecznych, wyłączenia, iakich wzoru żaden kray nam nie wskazywał; przez przyięcie kolonistów obcych, którzy w liczbie kilku tysięcy w kraiu naszym, bądź zatrudnieni zostali iako rzemieślnicy, bądź na pustych gruntach iako rolnicy osiedli.

Powszechny ruch za popędem Rządu wzniecony, już znaczny miał wpływ na powodzenie rolnictwa, zachęconego przeznaczeniem nagród, założeniem instytutów rolniczych; rozmnożeniem trzód owiec z cienką wełną; zaprowadzeniem stada i bydła rogatego z naypięknieyszego rodu; które to szlachetne dary wspaniałości Monarszey, odradzaiącą się iey pamiątkę potomstwu naszemu przeniosą.

Taż dążność wzmagała się środkami maiącemi na celu, rozszerzenie i ułatwienie kommunikacyi wewnętrznych, rozpoczęcie robót na rzekach Wisle, Pilicy, Nidzie, Przemszy, dla uczynienia ich spławnemi, i zabezpieczenia od powodzi okolic nadbrzeżnych; rozporządzenie nowe dróg i utworzenie gościńców bitych w kamienie lub żwiry.

Wolność i rozwinięcie handlu zaręczone przymierzami Wiedeńskiemi, zachęciły do rozmaitych przedsięwzięć tak publicznych iak szczególnych, które żywszy ruch biegowi pieniędzy nadały; za pomocą kapitałów pomnożonych, bądź przez summy z rozkazu N. Pana wprowadzone do Królestwa na zasiłek żołdu woyskowego, bądź przez te, które za znacznym zbóż naszych wywozem do kraiu wpłynęły. Zaprowadzenie dwóch corocznie iarmarków walnych w Warszawie, szybkiem ich powodzeniem usprawiedliwione zostało. Już niemi czynność i pomyślność narodowa wzmagaią się; gdy zarazem tańsza cena towarów zagranicznych i żywsze poszukiwanie płodów nastąpiły. Ułatwienia od Rządu Cesarskiego nadane przez otwarcie dla iarmarków naszych nowego odchodu w Cesarstwie Rossyyskiem, przyłożą się do wzrostu i powodzenia ich dalszego.

Do dźwignienia budowli wieyskich i mieyskich, wezwały postanowienia wyznaczaiące zasiłki w pieniądzach dla właścicieli murować chcących. W tym celu znaczne summy roczn e przeznaczone zostały miastom Warszawie, Kaliszowi i innym niektórym miastom Królestwa; podobnaż pomoc przyznana iest właścicielom okolic stolicy. Mieszkańcy przedmieścia Pragi wkrótce uyrzą wznoszące się domy swoie, w skutku zniesienia szańców i okopów, rozdania gruntów niemi zaiętych i wyznaczenia tymże mieszkańcom funduszu szczególnego dla zupełnego ich strat wynagrodzenia; których uiszczenia czekaćby inaczey musieli aż do ukończenia obrachunku ogólnego długów narodowych: żadnego im za to warunku nie założono, wyiąwszy, iż winni są w budowaniu swych domów stosować się do planu przez samego N. Pana roztrząsanego i zatwierdzonego, a łączącego piękność widoku z pożytkiem i dogodnością mieszkańców.

(Reszta potem.)

DODATEK
DO Nro 27.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 5. KWIETNIA 1818 Roku W NIEDZIELĘ.

R E K T O R
Uniwersytetu Krakowskiego.

Stosownie do Reskryptu Naywyższey Kommissyi Organizacyyney w dniu 13 Marca r. b. do L. 54 wydanego, ogłasza powtornie konkurs, na wakuiące Katedry 1) Filozofii Teoretyczney i Praktyczney w wydziale Filozoficzno - Literatury. 2) Umieiętności politycznych w wydziale prawa, z tem uwiadomieniem, iż do osobistego examinu wedle przepisów Statutu Organiczoego dla ubiegaiących się o te Katedry, wyznaczone są okresy do pierwszey Katedry dzień 8 Kwietnia r. b. do drugiey dzień 16ty Maia r. b. — Równie i do Katedry Chirurgii i Akuszeryi praktyczney, gdy się nikt na dzień 8 Stycznia r. b. iako terminie do osobistego examinu wyznaczonego nie stawił, konkurs na tę Katedrę powtórnie się ogłasza z uwiadomieniem, iż termin do podania kwalifikacyi i stawienia się do osobistego examinu dzień 6 Czerwca r. b. iest oznaczony.

W Krakowie d. 21 Marca 1818 r.

Litwiński

Julian Czermiński, Sekr.

Z Paryża d. 17 Marca.

Monitor zawiera co następuie: D. 15 po Mszy P. d'Ohsson, nadzwyczayny Szwedzki poseł, oddał Królowi na publiczney audyencyi list od swoiego Monarchy, w którym J. K. Mci donosi o śmierci Króla Karola i o swoim na tron wstąpieniu. P. d'Ohsson miał potem audyencyią u Xiążąt i Xiężniczek Rodziny Królewskiey. Dwór zawdział na 3 tygodnie żałobę po zmarłym Królu Szwedzkim.

Teatry tuteysze usiłuią ciągle ożywić ducha woiennego w Narodzie. Niedawno w teatrze Odeon dana była sztuka "les Arrets,, w którey następuiąca piosnka niezliczone otrzymała oklaski: "Szlachetne laury woienne ustąpiły we Francyi mieysca roszczce pokoiu; pod opiekunczem iey cieniem iest nasze męztwo jeńcem. Lecz ieżli honor kiedy każe, dowiedziemy przez naszą pomyślność, że Francuz gdy spi zaryczy nie będzie gnusnym.,,

---

Madrycka Dworska gazeta donosi iak następuie o przybyciu do Kadyxu Rossyyskiey floty: "D. 21 Lutego o godzinie

z z południa przybyła do Kadyxu eskadra Rossyyska, z 5 liniiowych okrętów o 74 działach i 3 fregat o 44 działach złożona, dokładnie uzbroiona i będąca w stanie wytrzymać długą żeglugę. Przybycie tey eskadry pod brzegi Hiszpańskie winniśmy staranności Króla, który nieustannie trudni się tem wszystkiem, co iego ludom przynieść może użytek i przyłożyć się do pomyślności handlu iego Europeyskich i Amerykańskich poddanych. Długa i pustosząca woyna zniszczyła Hiszpańską siłę morską; aż nadto dał się czuć handlowi niedostatek woiennych okrętów. Budowanie nowych okrętów chociaż iest żywo popierane, nie zaspokoiało Króla; lecz w nayściśleyszey przyiaźni wysokiego swoiego Sprzymierzyńca Cesarza Wszech Rossyy, znalazł prędsze temu niedostatkowi zaradzenie. Rozpoczęte w tey mierze pomiędzy obiema Monarchami układy wzięły skutek pomyślny, i Hiszpaniia otrzymała powyższą eskadrę, nie płacąc za nię więcey iak tylko istotną wartość okrętów. Wspaniały Monarcha Rossyyski, który tak dzielnie przyłożył się do oswobodzenia Europy od sromotnego iarzma i do przywrócenia zasad prawności, niemało przyłożył się także przez zmocnienie morskiey siły Hiszpańskiey do zasłonienia handlu naszego i do obrony naszych współziomków za morzami, którzy staią się ofiarą bezprawności i nieporządku."

Dragon Hiszpański Cervantes, który w Ameryce schwytał Jen. Mina otrzymał w nagrodę stopien brygadyera, 100 luidorów i medal z napisem: "Schwytał zdraycę Mina."

Od brzegów Mena d. 18 Marca.

Pisma publiczne głoszą, iż Seym Niemiecki na rozpoczętych po Swiętach Wielkanocnych posiedzeniach, dla podniesienia oyczystego handlu, postanowi 50 od sta opłaty celney od Angielskich towarów.

Doktor Juch, professor w szkole Królewsko-Bawarskiey w Augsburgu, udziela od iednego doświadczonego Astronoma następuiące względem powietrza w tym roku przepowiedzenia, które rokuią obfite urodzaie: Marzec od 21 do końca cepły. Nocami i wieczorami zwłaszcza d. 27, 28 i 29 deszcz. Kwiecień do 21 piękny i ciepły; od 22 do 30 deszcz, ale ciepły; wszystko się zazieleni. May zacznie się od deszcza; od 5 do 7 będą zimne nocy, ale bez mrozu. Potem wypogodzi się Niebo; od 8 do 25 będą dni piękne, potem deszcz ciepły; d. 27 będzie grzmot w południowych Niemczech; dnie i nocy będą ciepłe aż do Czerwca. Od d. 3 Czerwca będą coraz pięknieysze dni, w wieczor grzmot, w nocy deszcz. Wino okwitnie bardzo i obiecuie obfity urodzay. Ciepło będzie ciągle. W polach okażą się naypięknieysze urodzaie. Grad padać tylko będzie w górach i to niewielki. W Lipcu powiększą się upały, nocy będą chłodne, od 13 deszcz z błyskawicą, który będzie padał do 19 potem nastąpią znowu upały i zboże doyrzeie. D. 30 Lipca będzie żyto dostałe. W Sierpniu tak wielkie będą upały iak w Lipcu. Zimniaki obficie obrodzą, ieczmień iak w r. 1811. Na końcu Sierpnia iagody winne w kraiu Wircburskim nad Leistą zaczną mięknąć. Wino nietylko obficie obrodzi, ale będzie bardzo dobre. Kometa niema w tym roku żadnego wpływu na ziemię naszą. W Wrześniu będzie wielka susza i ciepło; deszcz będzie bardzo pożądany, lecz dopiero d. 22 nastąpi. Owoców będzie podostatkiem, a mianowicie lubasek. Paź-

dziernik będzie w początkach deszczowny i nocy będą zimne. Groch i wszystkie warzywa obficie się urodzą i będą uwierzyste. Wszystko przy ciągłey pogodzie będzie sucho zebrane. Reszta miesięcy w tym roku będą zwyczayne.

Teatr Narodowy. W przyszłą Sobotę, to iest dnia 11go Kwietnia 1818 roku, na Benefis Johanny Bauer dane będzie, z dziejów Oyczystych Oryginalnie wierszem przez Ur. Ignacego Humnickiego napisane Drama w 3ch Aktach pod nazwiskiem: *Cioworek Woiewoda Sandomirski*, czyli *Tryumf Cnoty Obywatelskiey.*

DONIESIENIA.

JW. Wilhelm Hrabia Zeleński, Dobr Morsko, Cudzynowice, Witów i innych w Królestwie Polskim położonych, iako też Kamienicy w Krakowie i Dóbr w iego Okręgu będących Alexandrowic i Karniów, tudzież Dóbr Brzezie i innych w Galicyi Austryiackiey leżących dziedzic, o zapłacenie reszty taxy pośmiertney 15,862 złp. gr. 13 po opłaceniu iuż poprzednio 18,000 złp. iakoby należącey się, przez Komornika Kowalskiego z polecenia Prokuratora przy Trybunale Cyw. I. Inst. W. Kr. exekwowany; nie ma i nie miał nigdy zamiaru własności prywatney, tem więcey Skarbowey zatrzymać; lecz iako maloletni, po doyściu lat, a następnie nabytey mocy prawnie działania chciał się przekonać komu i wiele należy się. W tem stanie rzeczy widząc pod zaięciem własność swoią na rzecz exekwowaney kwoty będącą, nieomieszkał użyć kroków, któremi powodowany Tryb I. Inst. W. Kr. (przy wszelkim zapewnieniu własności Skarbowey) prawnie i sprawiedliwości odpowiednią wymierzaiąc drogę, dozwolił przeyrzenia dowodów, z których ten podatek (opłaty od śmierci Oyca) należy, a przesełaiąc Kommissyi Sprawiedliwości swe zdanie, wezwał Prokuratora przy swym Sądzie, ażeby dalsze kroki rozpoczętey Exekucyi Komornikowi Kowalskiemu wstrzymać polecił, a to Uchwałą swą dnia 13 Marca r. b. do L. 289. Wnosić nie można, ażeby w urzędowaniu, nakazuiącey lub wykonywaiącey strony, mimowolnie, tak mocna omyłka dopuścić się dała, iednakowo zwalczył skutek naysłusznieysze domniemania. Komornik Kowalski bowiem obwieszczeniami swemi w dniu 20 Marca r. b. wydanemi i w mieyscach iako to, Miechowie mieście obwodowym, Brzesko, Koszyce, i dobrach JW. Zeleńskiego zasklepił głos maiącey nastąpić zaiętych produktów na dzień 7 m. i r. b. przedarzy, Tryb. I. Inst. W. K. na podane przedstawienie JW. Zeleńskiego Uchwałą swoią w dniu 3 Kwietnia r. b. do L. 493 uznawszy usprawiedliwionym, wprost Komornikowi Kowalskiemu wstrzymanie tych kroków zalecił, o czem zawiadomić Publiczność nieomieszkuie z tem dodatkiem, iż nigdy należaości udowodnioney zatrzymywać nie myślał i nie myśli.

Józ. Łodzia Borzykowski, Plenipotent.
JW. Wilhelma Hrabi Ciołek Zeleńskiego.

Uwiadomienie. O licytacyi Galicyyskich Dóbr Kameralnych w ciągu roku 1818 we Lwowie odprawiać się maiącey. — Na umorzenie procentowego długu Stanu, raczył Nayiaśnieyszy Pan sprzedaż Galicyyskich Dóbr Kameralnych w rozciągleyszym zamiarze postanowić. — Stosownie do tey naywyższey uchwały sprzedawać się będą w ciągu roku 1818 drogą publiczney licytacyi następuiące Dobra Kameralne, a mianowicie:

W Cyrkule Rzeszowskim: Państwo Bratkowickie w czterech oddziałach, tudzież Państwo Leżayskie.

W Cyrkule Sandeckim: Państwo Czorsztyńskie w czterech oddziałach, tudzież Państwo Staro-Sandeckie i Nowotargskie.

W Cyrkule Bochnieńskim: Dobra Wiszniowa, Irzma, Kobylnik, i Węglowka z wóytowstwami Jrzmanowskiem i Kobylnickiem, tudzież Dobczyce, Skrzynka, Kornatka, Butelka, Brzezowa i Targoszyna, z wóytowstwami Kornateńskiem i Targoszyńskiem, daley zaś Leszczyna, Czechawka i Lipnica murowana.

W Cyrkule Sanockim: Ustrzyki górne, Wołosate i Kulaszne.

W Cyrkule Myślenickim: Państwo Lipnickie.
W Cyrkule Zołkiewskim: Realności Bełżkie, wieś Góra, i Państwo Lubaczowskie.
W Cyrkule Złoczowskim: włość Dmitrów.
W Cyrkule Czortkowskim: włość Biała.
W Cyrkule Stanisławowskim: Bryn i Maydan.

Licytacya odprawiać się będzie w miesiącu Czerwcu 1818 owe zaś dobra, z którychby rozporządzone wyrachowania wartości do rzeczonego czasu zupełnie ukończonemi nie zostały będą się licytować w miesiącu Wrześniu r. b. — Główne warunki pod któremi się licytować będzie, są następuiące: 1) że sprzedaż wyłącznie tylko za monetę kruszcową nastąpi. 2) Każdy chęć kupna maiący, ma w dniu licytacyi dziesiątą część ceny fiskalney iako rękoymię (vadium), albo w gotowiznie monetą kruszcową złożyć, alboli też dadź na to zabespieczenie hypotekalne ze strony C. K. Urzędu fiskalnego wyprobowane i za niezawodne uznane. 3) Za owe dobra, których cena kupna summę 50 tysięcy złot: Ryń: nie przewyższa, ma nabywca iedną połowę zaraz po zaszłem potwierdzeniu sprzedaży, i ieszcze przed rzeczywistem dóbr obięciem, a drugą połowę w przeciągu lat pięciu, pięcioma iednakowemi ratami; przeciwnie zaś za dobra, których cena kupna summę 50 tysięcy złot: Ryń: przenosi, tylko iedną trzecią część zaraz, a drugie dwie trzecie części podobniez w pięcioletnich iednakich ratach, gotowizną wypłacić, resztę ceny kupna na zakupionych dobrach, prawem pierwszeństwa przed wszystkiemi innemi zabespieczyć, i od takowey prowizyą po 5 od sta rachuiącą się płacić; resztą zaś vadium, czyli rękoymia w gotowiznie złożona w pierwszey z ceny kupna wypłacić się maiącey racie, potrącona będzie.

Inne dokładnieysze opisy tych głównych warunków, tudzież ceny fiskalne i termina licytacyi, z osobna ogłoszą się. Każdemu chęć kupna maiącemu dozwala się szacunki dóbr celem sprzedaży ułożone przeyrzeć, i dobra na sprzedaż podane, we wszystkich gałęziach przychodów oglądać.

Od C. K. Kommissyi do sprzedaży Galicyyskich dóbr Kameralnych wyznaczoney We Lwowie dnia 4 Marca 1818 roku.

Filip Krauss, Sekretarz Gubernialny.

W Doniesieniu w poprzedzaiącem Nr. Gazety na str. 315 o odchodzącey wozowey Poczcie z Podgorza do Lwowa zaszła w tem omyłka: że nie opłata iest podwoiona, ale odchod takowey Poczty, a zatem rzeczone doniesienie iest osnowy następuiącey: — Gdy Wysoka C. K. Austryiacka ogólna Nadworna Kamera wyrokiem z d. 29 Grudnia 1817 postanowiła: iż wozowa Poczta z Podgorza do Lwowa od 1go Kwietnia 1818 dwa razy w tygodniu odchodzić będzie przeto C. K. Austryiacka Expedycyia wozowey Poczty w Podgorzu uwiadomia o tem Publiczność. W Podgorzu d. 20 Marca 1818.

Podaie się do wiadomości, iż Dworek na Tenczyńskim zwany pod Nrem 213 za Wiślną Bramą, iest zwolney ręki do naięcia na rok ieden lub trzy. — Dworek ten iest dogodny na Szynk trunkow i ma plac obszerny zdatny na ogrod lub też na skład drzewa. Ktoby był w chęci zadzierżawienia, zechce się zgłosić do Gospodarza tam mieszkaiącego.

Wieś Mieraszów w Województwie Krakowskiem, Powiecie Miechowskim 5. mil od Krakowa, pół mili od Szkalbmierza i Działoszyc odległa, iest z wolney ręki do sprzedania: o cenie i warunkach na Gruncie dowiedzieć się można.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż w wsi Radwanowicach o mil dwie od Krakowa i w Okręgu tegoż Miasta leżącey, znayduie się część wraz z dwiema przykupnemi, w gruncie dobrym i z wystarczaiącą do uprawy tegoż pańszczyzną do sprzedania, których pretium iest 90,000 złotych pol.

Także w Galicyi w Cyrkule Sandeckim wieś Przyszowa Górna tychże samych co i powyższe części Dziedziców właściwa do sprzedania z lasem, pastwiskami i pańszczyzną ciągłą, za summę złp. 80,000; ktoby więc był w chęci nabyć a którekolwiek z wyrażonych wsi, niech się zgłosi do Właścieli w kamienicy pod liczbą 626 przy ulicy Mikołayskiey na pierwszym piętrze mieszkaiących.